

BEZPEČNOSTNÍ LIST

v souladu s Nařízením (EG) č. 1907/2006,
Nařízením (EG) č. 1272/2008 a Nařízením (EU) 453/2010

 KERACLAY akciová společnost	NÁZEV VÝROBKU: LICÍ A TOČÍRENSKÉ KERAMICKÉ HMOTY	 549/2016
Datum vydání: 16.1.2008	Datum tisku: 26.9.2017	Datum revize: 5.1.2017
ODDÍL 1: IDENTIFIKACE LÁTKY / SMĚSI A SPOLEČNOSTI / PODNIKU		
1.1 Identifikátor výrobku:	Za sucha mleté keramické hmoty, práškovité směsi sestavené z přírodních materiálů.	
Registrační číslo REACH: Obchodní názvy:	Vyjmutý z povinnosti registrace dle přílohy č. V, odst. 7. LUD, LUS, LUS/PL, LVK, THA, THS	
1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi: Nedoporučená použití:	Licí a točírenské hmoty pro výrobu keramiky. Nejsou známá žádná nedoporučená použití látky nebo směsi.	
1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu:	KERACLAY, a.s. Brník 76, 281 63 Oleška 29140277 +420 321 743 390 brnik@keraclay.cz	
1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace:	Toxikologické informační středisko (TIS) +420 224 919 293, +420 224 915 402 (non-stop)	
ODDÍL 2: IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI		
2.1 Klasifikace látky nebo směsi:	V závislosti na zacházení a používání (rozmělnění, vysoušení, balení), může vznikat vzdušný respirabilní prach. Prach obsahuje respirabilní krystalický oxid křemičitý. Dlouhodobé a souvislé vdechování respirabilního krystalického oxidu křemičitého může způsobit fibrózu plic, běžně nazývanou jako silikóza. Hlavními příznaky silikózy je kašel a dušnost. Vystavení respirabilnímu prachu při práci by mělo být monitorováno a kontrolováno. S výrobkem by se mělo zacházet metodami a technikami, které minimalizují nebo eliminují tvorbu prachu. Produkt obsahuje méně než 1% hmotn. vdechovatelného krystalického oxidu křemičitého dle metody SWERF (vdechovatelná frakce vážená rozměrem částic). Všechny detaily ohledně metody SWERF jsou k dispozici na stránce www.crystallinesilica.eu .	
Nařízení ES 1907/2006 (REACH) Nařízení ES 1272/2008 (CLP)	Nepodléhá registraci – není nebezpečná látka. Nesplňuje kritéria pro klasifikaci.	
2.2 Prvky označení:	Žádné, nejsou vyžadovány.	
2.3 Další nebezpečnost:	Materiál je anorganického a přírodního původu. Nesplňuje kritéria perzistentních, bioakumulativních a toxických (PBT) ani vysoce perzistentních a vysoce bioakumulativních (vPvB) látek. Další nebezpečnost není známá.	
Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka při používání látky/přípravku:	Nebyly pozorovány.	
Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání látky/přípravku:	Nebyly pozorovány.	
ODDÍL 3: SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH		
Látka typu UVCB (látky s neznámým nebo proměnlivým složením, komplexní reakční produkty nebo biologické materiály). Jedná se o přírodní jíl kaolinitického typu s vysokým obsahem jílových minerálů, ale i jíly písčité pórovinové bez jakýchkoliv chemických příměsí. Úprava probíhá pouze ve formě sušení a mletí.		

3.1 Hlavní složka:	Jíl
Číslo CAS:	999999-99-4
Číslo ES (EINECS):	310-127-6
3.2 Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky:	Nejsou známy
ODDÍL 4: POKYNY PRO PRVNÍ POMOC	
4.1 Popis první pomoci:	
Všeobecné pokyny:	Materiál zdravotně nezávadný, se zvýšenou dráždivostí sliznice.
Při nadýchání:	Opustit prašný prostor.
Při styku s kůží:	Pokožku omýt mýdlem a vodou.
Při zasažení očí:	Vypláchnout proudem vlažné vody, při přetrvávajících potížích vyhledat lékaře – slabě kyselý až zásaditý charakter.
Při požití:	Vypláchnout ústa, vypít větší množství vody, nevyvolávat zvracení.
4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky:	Akutní symptomem může být bolest v očích kvůli zasažení prachem. Neočekávají se žádné opožděné účinky, pokud jsou dodržovány pokyny pro první pomoc.
4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření:	Projevují-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybností vyhledejte lékařskou pomoc a poskytněte informace z tohoto bezpečnostního listu.
ODDÍL 5: OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU	
5.1 Hasiva:	
Vhodná hasiva:	Bez omezení, hasící prostředky volit dle okolního prostředí.
Nevhodná hasiva:	Žádná omezení.
5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi:	Samotná látka není vznětlivá ani hořlavá, bez nebezpečného tepelného rozkladu.
5.3 Pokyny pro hasiče:	Vyvarujte se tvorby prachu, použijte dýchací přístroj. Protipožární opatření volit dle okolního prostředí.
ODDÍL 6: OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU	
6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy:	Zajistit adekvátní ventilaci, zabránit v tvorbě prachu, nechráněné osoby nevystavovat expozici, zabránit vdechování a kontaktu s kůží, očima a oděvy – nosit vhodné ochranné pomůcky (viz. oddíl 8).
6.2 Opatření na ochranu životního prostředí:	Žádná zvláštní opatření.
6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění:	Vyvarovat se tvorbě prachu (nevyužívat suché zametání). Mechanicky bezprašně odstranit (např. lopatou do pytlů nebo odsávacím zařízením) a opláchnout plochu vodou.
6.4 Odkaz na jiné oddíly:	Dále pokračovat dle pokynů v kapitolách 7, 8 a 13.
ODDÍL 7: ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ	
7.1 Opatření pro bezpečné zacházení:	
Ochranná opatření:	Zabránit v tvorbě prachu a kontaktu s očima. Na místech, kde dochází k tvorbě prachu zajistěte odpovídající odsávací zařízení nebo použijte vhodnou ochranu dýchacího ústrojí. Složení směsi zaručuje její nevybušnost a nehořlavost.
Hygienická opatření:	Pravidelné čištění a úklid. Osprchovat se a vyměnit oblečení na konci pracovní směny. Nenosit kontaminované oblečení domů. Nepít, nejíst a nekouřit na pracovišti.
7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí:	Minimalizujte vznik polétavého prachu a zabraňte šíření větrem při nakládce a vykládce. Nechte přepravní obaly uzavřené.

7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití:

Není relevantní.

ODDÍL 8: OMEZOVÁNÍ EXPOZICE A OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

8.1 Kontrolní parametry:

dle NV č. 361/2007 Sb., a NV č. 93/2012 Sb.

Přípustné expoziční limity (8 hodin TWA)	PELr (respirabilní frakce)	PELc (celková koncentrace)
Ostatní křemičitany (s výjimkou azbestu)	pro Fr ≤ 5 % = 2 mg/m ³ pro Fr > 5 % = 10 mg/m ³	10 mg/m ³

8.2 Omezování expozice:

8.2.1 Vhodná technická kontrola:

Minimalizovat vznik polétavého prachu. Použijte provozní zábrany, místní odsávací zařízení, nebo další technickou kontrolu k udržení úrovně prachu pod uvedené expoziční limity. Pokud při uživatelské činnosti vzniká prach, výpary nebo kouř, použijte ventilaci k udržení expozičních limitů polétavých částic pod uvedenými hodnotami. Použijte organizační opatření, například izolování osob od prašných lokalit. Svlékněte a vyperte znečištěné oděvy.

8.2.2 Osobní ochranné prostředky:

Ochrana obličeje a očí:

Nenoste kontaktní čočky. V případě zvýšeného rizika zasažení očí používejte uzavřené brýle s bočními kryty. Zajistěte dostupnou vzdálenost k zařízení k vypláchnutí očí a omytí obličeje.

Ochrana kůže a rukou:

Vhodné pracovní oblečení s dlouhým rukávem, rukavice. Po ukončení práce omýt pokožku vodou a mýdlem, případně použít mastný krém – materiál vysušuje pokožku.

Ochrana dýchacích orgánů:

Doporučujeme používat lokální ventilaci k udržení úrovně prachu pod stanovenými hodnotami. V případě dlouhodobější expozice v prašném prostředí doporučujeme používat vhodný částicový respirátor, který splňuje legislativní požadavky dané země v závislosti na očekávaných expozičních úrovních.

8.2.3 Omezování expozice na životní prostředí:

Všechny ventilační systémy by měly být filtrovány před uvolněním do atmosféry. Omezte přímé vypouštění do okolního prostředí.

ODDÍL 9: FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

Skupenství (při 20 °C):	Prach
Barva:	Šedá, hnědá, béžová
Zápach (vůně):	Bez charakteristického zápachu
Hodnota pH:	Kyselý až zásaditý charakter
Bod tání:	Není relevantní (tuhá látka s bodem tání > 450 °C).
Bod varu:	Není relevantní (tuhá látka s bodem tání > 450 °C).
Bod vzplanutí:	Není relevantní (tuhá látka s bodem tání > 450 °C).
Rychlost odpařování:	Není relevantní (tuhá látka s bodem tání > 450 °C).
Hořlavost:	Nehořlavé – vhodné hasivo
Teplota samovznícení:	Žádná
Meze výbušnosti:	Nevýbušné
Oxidační vlastnosti:	Nemá oxidační vlastnosti
Tenze par:	Není relevantní (tuhá látka s bodem tání > 450 °C).
Hustota par:	Není relevantní
Viskozita:	Není relevantní (tuhá látka s bodem tání > 450 °C).
Rozpustnost ve vodě:	Rozpustné, vodní výluh slabě kyselý až neutrální.

ODDÍL 10: STÁLOST A REAKTIVITA

10.1 Reaktivita:	Inertní a nereaktivní materiál.
10.2 Chemická stabilita:	Za normálních podmínek je látka stabilní.
10.3 Možnost nebezpečných reakcí:	Nejsou známy.
10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit:	Zabraňte tvorbě prachu.
10.5 Neslučitelné materiály:	Nereaktivní. Neskladujte spolu s materiálem, který může být ovlivněn prachem.
10.6 Nebezpečné produkty rozkladu:	Nejsou známy.

ODDÍL 11: TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1 Informace o toxikologických účincích:

- a) **Akutní toxicita:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- b) **Žíravost / dráždivost pro kůži:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- c) **Vážné poškození očí / podráždění očí:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- d) **Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- e) **Mutagenita:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- f) **Karcinogenita:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- g) **Toxicita pro reprodukci:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- h) **Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- i) **Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.
- j) **Nebezpečnost při vdechnutí:**
Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

ODDÍL 12: EKOLOGICKÉ INFORMACE

12.1 Toxicita:	Není relevantní
12.2 Perzistence a rozložitelnost:	Není relevantní
12.3 Bioakumulační potenciál:	Není relevantní
12.4 Mobilita v půdě:	Není relevantní
12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB:	Není relevantní
12.6 Jiné nepříznivé účinky:	Není relevantní

ODDÍL 13: POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1 Metody nakládání s odpady:

Zbytky nebo nepoužité produkty mohou být likvidovány na skládkách dle lokálních předpisů. Při odstraňování zabraňte tvorbě prachu. Pokud je to možné, upřednostňujte recyklaci.

Zneškodňování látky/přípravku:

Skladování v kategorii 0.

Zneškodňování kontaminovaného obalu:

Druhotné využití, skladování, spalování. V každém případě je třeba se vyvarovat uvolnění prachových částic z obalu a zajistit vhodnou ochranu.

ODDÍL 14: INFORMACE PRO PŘEPRAVU

Materiál není klasifikován jako nebezpečná látka a nejsou tedy uplatňována žádná omezení pro pozemní, lodní nebo leteckou přepravu. Vyvarujte se tvorby prachu.

14.1 Číslo UN:

Není relevantní.

14.2 Náležitý název UN pro zásilku:

Není relevantní.

14.3 Třída / třídy nebezpečnosti pro přepravu:

ADR, IMDG, ICAO/IATA, RID – neklasifikováno, přeprava látky je bezpečná, materiál je nevýbušný. Přepravovat v běžných krytých dopravních prostředcích chráněných před povětrnostními vlivy

14.4 Obalová skupina:

Nelze zařadit.

14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí:

Není relevantní.

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele:

Zabraňte vzniku prachu během přepravy. Další bezpečnostní opatření dle oddílů 6 a 8.

14.7 Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL73/78 a předpisu IBC:

Nestanoveno.

ODDÍL 15: INFORMACE O PŘEDPISECH

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi:

Nařízení (EC) 1907/2006, Nařízení (EC) 1272/2008, Nařízení (EC) 453/2010, Nařízení vlády č. 361/2007 Sb. a Nařízení vlády č. 93/2012 Sb.

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti:

Dle přílohy č. V, odst. 7 Nařízení evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 REACH je látka vyjmuta z povinnosti registrace. Jedná se o přírodní chemicky neupravený materiál.

ODDÍL 16: DALŠÍ INFORMACE

16.1 Informace o revizi bezpečnostního listu:

Změny terminologie a požadavků dle Nařízení (ES) 1272/2008 a Nařízení (ES) 453/2010.

16.2 Odpovědnost:

Uvedené údaje odpovídají současnému stavu vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Nejsou vyčerpávající. Při smíchání s jinými produkty je třeba zkontrolovat, zda nemůže dojít k dalšímu ohrožení zdraví a bezpečnosti. Tento bezpečnostní list nepředstavuje garanci vlastností tohoto výrobku. Je povinností příjemců tohoto bezpečnostního listu, aby pro všechny osoby, které mohou produkt používat, zpracovávat, zneškodňovat nebo s ním přijít do styku, zajistili pečlivé přečtení a porozumění všem obsaženým informacím. Tato verze bezpečnostního listu nahrazuje všechny předchozí znění.

16.3 Použité zkratky:

ADR – evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečného zboží na silnici

CLP – Nařízení Evropského parlamentu a rady o klasifikaci, označování a balení chemických látek

Fr – obsah fibrogenní složky v respirabilní frakci v procentech

GHS – Globálně Harmonizovaný Systém klasifikace a označování chemikálií

IBC – Mezinárodní kód pro konstrukci u a vybavení lodí přepravujících nebezpečné volně ložené chemikálie

ICAO/IATA – mezinárodní organizace pro civilní letectví/mezinárodní asociace letecké dopravy

IMDG – mezinárodní přeprava nebezpečného zboží v námořní dopravě

PBT – perzistentní, bioakumulativní a toxické látky

PELc – přípustné expoziční limity pro celkovou koncentraci

PELr – přípustné expoziční limity pro respirabilní frakci

REACH – nařízení Evropského parlamentu a rady o registraci, evaluaci a autorizaci chemických látek

RID – mezinárodní předpis pro transport nebezpečného zboží v železniční dopravě

SWERF - vdechovatelná frakce vážená rozměrem částic

TWA – časově vážený průměr

UN – identifikační číslo nebezpečné látky v rámci organizace OSN – Organizace spojených národů

UVCB – látky s neznámým nebo proměnlivým složením, komplexní reakční produkty či biologické mat.

vPvB – vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní látky